

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal

Brassó, Kapu-utca 60 szám — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ.

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve: egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 trt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak üzletében

Felolós szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor,

ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. o. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
3 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Szakadás.

Brassó, nov. 20.

(Dsk.) Némely fővárosi ujság, melynek sehogy sem fér a gyomrába az a békés, tisztességes egyetértés, mely politikai életünkben az öklelőző tumultusok helyébe a tisztességes és ésszerű s állami méltóságunknak megfelelő kapacitálás fegyvereit hozta be; ez a néhány ujság, mely a szenzáció hajhászat mesterségét ugyszólván hivatásszerűleg s piszkos üzleti érdekből űzi, a legutóbbi napokban megint azzal az elcsépelet politikai mesével hozakodott elő, hogy ha Horánszky Nándort belügyminiszterre nevezik ki, a mi szerintük küszöbön van, abban az esetben kétségtelen, hogy a szabadelvű pártban nagy szakadás lesz. Első sorban azok fognak kiválni, a kik a husos fazekakat melegítő tűznél már régóta sütkéreznek (s ez az ugynevezett, de nem létező Tisza-Bánffy-klikk) s aztán azok az új elemek, kiket ez a «klikk» a maga érdekkörének közöségébe belevont.

Nem is reflektálnánk erre az alar-mirozásra, a melyet a fönnebb mondottak okából egy vak tüzlármához hasonlíthatunk, ha nem tudnók azt, hogy a nagyközönség kebelében mindig akad egy jelentékeny százalék, mely a nyomtatott betűre esküszik, s a mely a tetszetős formában beadott maszlagot cukornádként szopogatja.

Hogy Horánszky Nándort kinevezik-e belügyminiszternek, azt e pillanatban talán a kabinet rekonstruálására hivatott miniszterelnök se tudja, s annál kevésbé mi, s legkevésbé a szenzációkban utazó hivatlan kraké-lerek.

Ha kinevezik, szerencsét kívánunk őszinte szívből neki is, az országnak is, melynek mindig fönnmarad a joga és kötelessége, hogy működését, kellő jóakarattal, a mit eddig befutott köz-pályája megérdemel, elbirálja.

De ha azt nem is tudjuk, egyet, a legfőbbet bizony tudunk és vallunk.

Azt, hogy a volt nemzeti párt minden utógondolat nélkül csatlakozott az országot három évtized óta csorbitatlan népszerűséggel kormányzó szabadelvűpárthoz, s tudjuk azt is, hogy az eddig fennforgott ellentétek a lehető legnagyobb lojalitással s őszinteséggel lettek elsimítva a közös munka, a haza boldogítására célzó összműködés javára, csak emlékezhetünk Horánszky beszámolójára, Tisza István gróf politikai nyilatkozatára, a melyek az összhangzás és közös együttlmműködés olyan manifesztációi voltak, hogy a félreértéseknek, rosszakaratnak még akkora árnyéka sem férhetett azokhoz, a minőt a rosszakarat s pártbontási célzat most valóságos pokollá akar fölfújni.

Minden fönntartás nélkül egyesült, kölcsönös engedékenységgel a személyi momentumoknak a két, addig szenvedélyes harcban állott irányzat, a minthogy ez tiszta lelki s tiszta kezű politikusoknál nem is lehet másként. A látszott ellentétek az együttlmműködés keretében, a politikai összetartozandóság bizalmasságában azóta még csak jobban elsimultak s ez a tény már magában illő világításba helyezi azokat a machinációkat, a mik az egyre megszilárduló összetartás megbontására irányozvák.

A szabadelvűség összetartó, s országokat uralgó hatalma ellen egy újabb leplezett támadás ez az alarm-hír, a mely éppen oly kevésbé igaz, mint a milyen félreütött vágás. A szabadelvűség kipróbált bajnokait ez csak fokozott összetartásra inti, legyen akárki a pártvezér!

Mert mindig az lesz, s a többiek után ma is az, ki a szabadelvűség lobogóját diadalról-diadalra viszi.

Belföld.

Brassó, nov. 20.

Minisztertanács volt szombaton délben a képviselőházi ülés befejezése után a képviselőház miniszteri szobájában. Az értekez-

eten megállapodtak a parlament tovább foglalkoztatására nézve s a folyóügyeket intézték el.

A képviselőház keddi ülésében Széll Kálmán miniszterelnök benyújtja a kvóta bizottságnak hozzá előzőleg áttett jelentését azzal a kérelemmel, hogy az előkészítő tárgyalásra a pénzügyi bizottságnak adassék ki. A függetlenségi párt nagy vitát szándékozik provokálni a jelentés fölött már a bizottságban s hatványozott arányban a képviselőház tárgyalásának rendjén.

Kossuth Ferencz betegségében javulás történt s e hét elején valószínűleg elhagyhatja a szobát is.

A mentő-ügy országos szervezése dolgában tegnap délelőtt országos értekezlet volt a fővárosban.

Bulkyayné Kossuth Lujza nagy beteg, közvetlen nagy veszedelem nem torog fenn ugyan, de az aggkorával járó gyengeség napról-napra nagyobb mértéket oit.

Fiumében nagy bóravihar dühöngött. A kikötőbeli piloták egész éjjel talpon voltak, hogy az ott horgonyzó hajók meglazult köteleit erősítsék. Számos apróbb baleset történt.

Külföld.

Brassó, nov. 20.

A király nem fog a régi kvóta mellett dönteni, hanem a két kvóta-bizottság tárgyalásai alkalmával fölmerült kis differenciát fogja csak kiegyenlíteni.

A kvóta-tárgyalások kapcsán felmerült az a hír, hogy a Clary-kormány helyzete Ausztriában tarthatatlaná vált és közelebb az osztrák kabinet rekonstrukciója várható.

Vilmos császár, Augusztá Viktoria császárné, Ágost Vilmos és Oszkár hercegek mul. szombaton délelőtt indultak el Angliába. Megerősítik azt a hirt, hogy a császár utazásának nincsen politikai, hanem csakis családi jellege.

A berlini városi képviselőtestület a császárnénak azért, mert a képviselőtestület megróttá, többé semmiféle alkalomból szerencsét kívánni nem fog.

A suezi-csatorna Lesseps emlékét nagy ünnepséggel leplezték le. Az összes nemzetközi hatóságok képviselve voltak.

Papov orosz tanár, a drótnélküli táviratozás új rendszerével, a melyet ő talált fel, sűrű ködben kísérletet tett Kronstadt és Oranienbaum között, mely igen jól sikerült,

A dalárda estélye.

Brassó, nov. 20.

A brassói magyardalárda szombati estélye az Orientben ényesen sikerült. Nem emlékszünk hasonló mulatságra vagy hangversenyre, a mely iránt a mostanhoz hasonló nagy érdeklődés mutatkozott volna. A tágas nagyterem minden asztala elfoglalva, még a karzat is zsúfolva. Sokan, a kik csak nyolcz órakor jöttek, kénytelenek voltak visszafordulni, nem kaptak már helyet. A társadalom minden számottevő eleme együtt volt ezen az estén, mindenkinek meg volt a maga köre, társasága s mégis az egész egynek érezte magát a pezsgő, eleven hangulatban, a dalárda hangversenye iránt való érdeklődésében. Ennek az érdeklődésnek megfelelő volt a művészi program s a kitagostalan előadás, mely a közönség osztatlan tetszésével találkozott. Annyira érdekes és tartalmas volt ez a program s annyira hatásosak az egyes programpontok, hogy Hackmüller Z. k. a. nehezen várt énekszámanak elmaradása sem csökkentette az elismerést dalárdánk iránt, bár a kitűnő énekesnő akadályoztatását mindenki mély sajnálattal vette tudomásul.

Az estély legnevezetesebb és legértelmesebb része gróf Zichy Gézának «A Zene» cz. hatásos kompozíciója volt, egy költői léleknek s kiváló tehetségnek merész, ábrándos, izgató, s helyenként magával ragadó alkotása. A költői fantázia kalandos csapongása azonban itt-ott hézagokat csinál a műben, megakasztja az egésznek szerkezeti egységét, nehezen megemészthető ellentéteket okoz a hangulatban, de mindvégig lendületes, eleven, művészi termék, mely méltó előadásban nagy hatást tesz. A dalárda éneke pedig mindvégig méltó volt a költő művéhez, s talán fantáziájához is. Innen az óriási hatás, a mit a közönségben keltett. Pedig ezt a nehéz, bizarr kompozíciót nem lehetett könnyű sem betanulni, sem betanítani. Olyan odaadás, szorgalom és egyöntetűség kellett hozzá, mint a minő a mi dalárdistáinkat jellemzi, s olyan gondosság s kitűnő karvezetői tehetség, mint a minő Jaschik Gyulát dicséri. Ilyen tulajdonságokkal fölfegyverkezve nem volt nehéz diadalt aratni, de fölfegyverkezni mégis csak nehéz volt. A Zichy Géza gróf «Zene»-jét még csak Pozsonyban adták elő Brassón kívül, bizonyosságául annak, hogy mily nagy feladatot ró ennek előadása a dalárdákra.

Maga a hangverseny különben a városi zenekar nyitányával kezdődött, bevezetőnek fölöttébb művészi, összhangzatos játékkal. Azután a dalárda női és férfikara vonult föl a pódiumra, s miután előbb a szemeket gyönyörködtette ez a hatásos s a felében mindenesetre szép kép, következett «A cigányélet», Schumannnak ez az egyszerű, de annál bájosabb szerzeménye, melyet a vegyeskar megragadó összhangban, nagy hatással adott elő.

A program harmadik pontja, Hackmüller Zelma kisasszony éneke, mint említettük elmaradt. E pont helyett a zenekar magyar egyveleget játszott, a mi valamiképp kárpótolt az elmaradt műélvezetért, a mit a kiváló operaénekesnő éneke nyújtott volna.

Az érdeklődést most «A Zene» előadása keltette föl s kötötte le. A bölcseddal soprán-szólóját Hackmüller k. a. helyett Török Mella kisasszony énekelte, a ki szépen csengő hangjával s gondos énekével

igen jó benyomást tett a közönségre. Nagyon jó volt a deákok kara s gyönyörű, megkapó Binder Jenő tenor-szólója, a szerenád, melyet annyi érzéssel s olyan igaz művészettel énekelt, hogy szíveket indított meg vele s zajos tapsot idézett föl. A bariton-szólót (bucsu) Werzár Kálmán énekelte az ő érczes, szép, jól fegyelmezett hangjával, mely még ott is érvényesülni tudott, a hol a teljes zenekar hatalmas akkordokat zendített meg. Hasonló elismerést érdemelt a vegyeskar a népdal és a táncz és a Hymnus előadásával, a férfikar pedig a Serenáddal, Zichy Gézának eme másik, jeles kompozíciójával, amely egyttal az utolsó száma is volt a programnak.

Az estének utolsó pontja azonban mégis csak most következett: előadás után megkezdődött a táncz. A kik ebben is részt vettek, ép úgy elváltak ragadtatva az eredménynyel, mint azok; a kik csak a hangversenyben gyönyörködtek. Egyszóval a dalárda szombati estélye nagyszerű folytatása volt az eddigi sikereknek, s méltó kezdete ama nemes és művészi élvezeteknek, melyekben ezután fog még benünket részesíteni.

Felhívás a magyar nemzethez!

Brassó, nov. 20.

Nemcsak a magyar Helikon, de a világirodalom sem mutat fel oly magasra kiemelkedő költői alakot, a minő báró Eötvös József. A kiből a lángész egyesült az aestheticussal, a ki született főnemes volt és Istentől hivatott népbarát, a kinél az idealismus éltető elemét képezte a gyakorlati reformtörekvésnek.

Mi, a kik fiatal szívvel olvastuk nagy régen Eötvös költői műveit, akkor a gyönyörű ábrándokat bámultuk azokban; most, midőn újra elolvassuk e műveket, megdöbbenünk rajta, hogy ezek az ábrándok megannyi profecziák voltak, a mik csodamódon beteljesültek.

Akkor sirtunk rajtuk, most triumfálva tapsolunk nekik.

Báró Eötvös Józsefnek minden regénye korszakot jelző phenomenális alkotás volt: a Karthausi, a Falu jegyzője, a Magyarország 1514-ben. Az eszmék gazdagsága, a szív mély érzelmei elfeledtetik az olvasóval, hogy ezek irányregények; de maga az irány, a kitűzött cél is oly isteni eredetű: a rokonszenv az elnyomott néposztály, a kitaszított vallásfelekezeti iránt; hivatkozás az emberiségre a szabadság az egyenlőség igazai végett.

És mindez eszméknek a győzelmét megérte, sőt kivívni segített az államférfi a miket mint költő odarajzolt az égre, odavarázsolt a délibábra. A Fata Morgana álmopalotái kővé váltak: a költő megérte saját apoteozisát a nemzeti átalakulás korszakában.

Azért fokozott érdekűek báró Eötvös József művei most, a midőn azokat mint kivívott győzelmek történeteit olvassuk: költői szépségeik a mai kor teljes világításában még jobban kitűnnek.

De versenyeznek a költői műveivel politikai munkálatai, a mikben a költő mint ember, mint philosoph, mint hazafi emelkedik ki messze magasra a mindennapiság

gőzköréből. Ezeket úgy olvassuk most, mint az evangéliumot.

Báró Eötvös József munkáinak nem szabad hiányozni egy mévelt, egy előkelő magyar család asztaláról sem. De el kell azoknak foglalni a maguk helyét annak a néposztálynak a házában is, mely felszabadulását, emberi és hazafiui jogainak megadását ezen művek hatásának köszönheti. Ha egy gazdának sok az az ár, álljanak össze hárman, négyen; cseréljék ki a műveket. A mely háznak a mestergereadóján báró Eötvös József könyve ott fog állni, arra a házra áldás száll az égből.

Ohajtandó, hogy ne legyen Magyarországon egyetlen társaskör, egyetlen iskola, egyetlen család sem, melynek könyvtárában Eötvös József munkái, föltalálhatók ne legyenek; kívánatosnak tartanók, ha többen abból a célból is megrendelnék Eötvös József munkáit, hogy azokat szegényebb iskolák könyvtárainak adományozzák.

A nagy költő, mint államférfi, mint a magyar kormány tagja, a lelkiéletének megfelelő munkát végezte: a vallás, a köznevelődés minisztere volt. Fő gondja volt a néptanítók ügyének emelése. Ez az osztálya a magyar társadalomnak az, melynek hivatása Magyarországot másodszer is meghódítani, s melynek jutalma ezért — az életfogytig tartó szegénység — fogadalom nélkül.

A néptanítók sorsát enyhíteni még holtá után sem szűnt meg a magyar köznevelődés vezére. Resurrexit. A holt betűk feltámadtak, jótékony meleget adni a magyar háza mostoháinak.

És ez így történt.

Atyjának szelleme megihlette méltó örökösét báró Eötvös Lórándot, a ki e halhatatlan nagyság minden munkájának tulajdonjogát az Eötvös-alapra ruházta át azzal a jelleklő gondoskodással, hogy a teljes kiadás jövedelméből a Budapesten és Kolozsvárott felállítandó Tanítók Házában magyar tanítók és professzorok gyermekei — felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül — lehetőleg ingyen élvezzék az internátus minden előnyét.

Megjelennek tehát egyöntetű teljes kiadásban báró Eötvös József összes költeményei, regényei, politikai és bölcselmi munkái, gondolatai és levelei, a mik eddig kinyomatva nem is voltak, a mi magában véve is nagy, emlékeztető irodalmi esemény. De a mi tartalmilag gazdagabbá, kulturánkra nézve pedig szinte korszakossá teszi e teljes kiadás megjelenését: az e vállalat jövedelmének hovatfordítása.

Mert ez már teljes diadalát jelenti az Eötvös műveiben elhítt eszméknek. Gyakorlati megvalósulását az ő álomképeinek. Megértését szédítően mély és tartalmas államfilozófiai gondolatainak. Ebben feltámad a költő és az államférfi, az egyik, hogy újra és újra gyönyörködtessen, a másik, hogy újra cselekedjen.

Kettős célt szolgál így mindenki, aki e nagyszerű munkára előfizet és aláírókat gyűjt. Magának örökké visszatérő lelki gyönyörűséget szerez, másoknak pedig, tehetetleneknek, az élettel küzdőknek istápolójává lesz.

Eötvös József eszméit, terjesztetni annyit tesz, mint a tölvilágosultság világát hinteni szét a népek millióira. Fölvilágosodott nem-

zet pedig megelégedett, virágzó és boldog!

Budapest, 1899. november 15-én.

Az »Országos Eötvös-Bizottság«
elnökei:

Wlassics Gyula Jókai Mór Beöthy Zsolt

Diszelnökök:

Vasary Kolos, Széll Kálmán,

Gr. Károlyi Tibor.

HIREK

Brassó, nov. 20.

— **Erzsébet királyné emlékére rendezett iskolai ünnepélyekről!** lapunk holnapi számában számolunk be.

— **Városi közgyűlés.** Brassó város képviselőtestülete jövő szerdán esetleg csütörtökön d. u. 3 órakor közgyűlést tart a tanácsház üléstermében. A tárgysorozat 30 pontból áll.

— **Tisztelgés a vármegyei főorvosnál.** A brassómegyei gyógyszerészek testülete tegnap délelőtti tisztelgett dr. H a n t z Mihálynál, vármegyénk új főorvosánál, hogy őt új állásában üdvözölje és munkájukhoz támogatását kikérje. A gyógyszerészek szónoka S t e n n e r Frigyes volt, kinek meleg üdvözlő szavaira a főorvos hasonló szívéllyel válaszolt.

— **A brassói kereskedelmi és iparkamara javaslatát a R o m á n i á b a s z ó l ó utlevelek kiállításának gyorsítása iránt a keletre irányuló nemzetközi forgalmunk fejlesztése szempontjából a p o z s o n y i k e r e s k e d e l m i és iparkamara is pártolónak tartja, de nem zárkozhatik el oly irányu megszorításoktól, a melyek különösen a székelly kivándorlásnak megakadályozását célozzák.**

— **A pestisrendelet.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli a belügyminiszter által november 15-én kiadott pestisrendeletet. A rendelet mellé kiadott közérthető ismertetést, mely a pestis betegség mivoltáról és terjedési módjáról szól, térszűke miatt lapunk holnapi számában közöljük.

— **Czirkusz.** Szombat estére szépszámú közönség gyűlt össze a czirkuszba, hogy a műsor szép és mulattató mutatványain kívül főleg az álarczos uriember birkozásának tanuja lehessen. Kazulak Wladimir orosz champion birkozó és a helybeli uriember közötti birkozás a műsor utolsóelőtti száma volt s azt a közönség nagyfokú érdeklődéssel várta. Megjelentek mindketten a porondon s az álarczos kívánságára 10 percz lett kitűzve a birkozás idejéül. Ezen idő alatt az álarczos ismét többször tényes jelét adta annak, hogy kellő jártassággal rendelkezik, de egyttal Kazulak is összeszedte magát s nagyon sürgén és ügyesen védekezett. Több ízben került kritikus helyzetbe az álarczos kezei között, de mindannyiszor macska ügyességgel menekült ki onnan. Végre a 10 percz letelt s a birkozás véget ért, anélkül, hogy egyik fél is győztes lett volna. A közönség zajos éljenzése és tapsa között hagyta el az álarczos a küzdőteret. Nevezetes momentum volt még a szombati estnek az, hogy K e l e t i Géza, a közkedveltségnek örvendő és ügyes magyar bohóc, egy szép babékoszort kapott, a melynek nemzeti színű szalagján a következők voltak olvashatók: Brassói Tisztelői — Keleti Gézának. — Vasárnap este volt a bucsuelőadás, melynek folyamán ugy Hütteman igazgató, mint Róza leánya, valamint az egyes működő sze-

mélyek mutatványai is rokonszenves elismerésben részesültek a közönség részéről. A szünet után kisorsoltak 5 különféle tárgyat és egy lovat, a melyet Réhner kéményseprő nyert el. Az igazgatóság 50 koronával vissza is váltotta a lovat. A kiváló művészi erőkből álló társulat, mely brassói működése alatt sok szépet és mulattatót adott elő, ma este Marosvásárhelyre utazik. Kívánjuk, hogy új állomáshelyükön találjanak barátságos és pártoló fogadtatás. A viszontlátásra!

— **Leugrott a második emeletről.** A Fekete-utcai gyalogsági láktanya második emeletéről a napokban egy ujoncz leugrott az udvarra. Beszállították a kórházba, a hol konstataáltak, hogy semmi baja sem történt. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy nem szándékosan ugrott le, hanem letaszították. Ez azonban nem tel meg a valóságnak. Az öngyilkosjelölt jelenleg még a kórházban van s eléggé jól érzi magát.

— **Uj orvosi állás.** Földvár-járás orvosi állása Hantz Mihálynak vármegyei főorvossá való kinevezése miatt megüresedett. Amint értesülünk a nevezett orvosi állásra a pályázatot legközelebb kiírják.

— **A Rikánbelőli háromszékvármegyei 1848—49-es honvédegyelet rendes évi közgyűlését folyó hó november 26-án délelőtti 8 órakor Seps-Szent-Györgyön, a városház gyűléstermében fogja megtartani.**

— **Gábor Áron Bereczkben felállítandó szobrára eddig 936 frt. 78 kr. gyűlt össze.**

— **Csak nem fajult el még a székelly vér!** Talán senki az országban nem viselkedett olyan bátran, mint Csikvármegye alsíki járásának katonai ellenőrző szemléjén Balázs Sándor tartalékos katona. A mikor a nevet olvasták a Hier helyett hangosan kivágta: — Jelen. A százados figyelmeztette, hogy németül kell jelentkezni, de Balázs hajthatatlan maradt. Egész kis beszédet mondott a szemlén. — Magyar ember vagyok, szólt a tisztékhez s ha az önök katonai becsülete nem engedi meg, hogy anyanyelvünkön jelentkezzünk, ugy az én nemzeti büszkeségem nem engedi a német szót. A százados erre hét napi elzárásra ítélte Balázst, de rögtön kijelentette, hogy szabadon ereszti, ha bocsánatot kér. Balázs ezt ilyen formán tette meg: — Véttem a katonai szabályok ellen, mert magyar ember létemre magyarul jelentkeztem. Ezt beismerem. A százados megelégedett ezzel s a kurucz székelly a tartalékosok éljenzése mellett távozott el.

— **A Kabdebő-pör.** A nagyszebeni törvényszék f. évi május 26-án a Kabdebő pörben (sikkasztás büntette és vétsége, továbbá a könyelmű csödbejutás vétsége miatt) Kabdebő Mihályt hat évi, Kabdebő Pétert öt évi és hat hónapi börtönre ítélte. A kolozsvári kir. ítélőtábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és Kabdebő Mihály büntetését 5 évre, Kabdebő Pétert 3 évre szállította le. Ezen ítélet ellen is fellebbeztek.

— **Diszelőadás a pécsi színházban.** Ezen czim alatt ituk nemrég, hogy Tiszay Dezső színigazgató diszelőadást tart Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter tiszteletére. A jelzett diszelőadás mult pénteken este volt, előkelő és díszes közönség jelenlétében. A minisztert a színház főbejárataánál Majorossy Imre polgármester üdvözölte. A foyer lépcsőjén Tiszay Dezső színigazgató fogadta a magas vendéget s néhány szóval kifejezte örömét, hogy az előadást jelenlétével megtiszteli. A népszerű minisztert az igazgató kalauzolta páholyáig. Sidaey »Görög rabszolga« cz. ope-

rettejének első felvonása került színre. A színészek méltón a diszelőadáshoz játszottak. A fölönás végével a miniszter elhagyta a színházat s a Nemzeti Kaszinóba ment bankettre.

— **A játék-délutánok.** A kultuszminiszter tudvalevően a középiskolák számára állandó játéktereket akar létesíteni, a hol a tanulósg hetenként egyszer egy-egy délután testedző játékokkal szorakoznék. Ebben az ügyben szombaton délután a kultuszminisztériumban szakértekezlet volt, melyen Hómann Ottó miniszteri tanácsos elnökölt. A meghívottak előadták nézeteiket a játékterek berendezéséről, azoknak a használatáról, továbbá alaposan megvitatták a kérdést, minő játékokat gyakoroljanak és kik legyenek a játékok vezetői. A középiskolák 4 alsó osztályában lehetőleg a jövő ősszel már meghonosítják a játék-délutánokat.

— **Az »0. é.« vége.** Még csak rövid ideig fog okmányokon, váltókon hivatalos és magánírásokban a forint mellett az »osztrák értékű« megjelölés diszelegni, mert azt már 1900. január 1-ével hivatalosan elhantolják. Ezentul pedig át fogunk térni a tiszta koronaszámításra, mely mellé semminemű különjelzőt nem kell s nem is szabad fűzni. Ed-dig a jövő évben esedékes váltókon a legkülömbözőbb megjelöléseket alkalmazták, hol 0. é. koronának, hol csak osztrák koronának hol pedig magyar koronának nevezték az új pénzegységet. Minthogy a koronaérték csakis a készfzetések felvétele után lép a törvény előírásánál fogva érvénybe, egyelőre minden hivatalos és nem hivatalos okmányon az új pénzegységet csakis »korona« szóval, minden jelző nélkül kell megjelölni. Erre vonatkozólag legközelebb miniszteri rendelet fog megjelenni.

— **Magyar kaszinó Bécsben.** A bécsi magyar Nemzeti Szövetség, mely a bécsi magyarok társaséletének fejlesztése és a hazafias szellem ápolása körül eddig nagy buzgósággal és szép eredménnyel muködött, november 20-án nyitotta meg olvasóteremmel és társalgóval ellátott önálló helyiségét I. Neuthorgasse 15 számú házában. A kaszinó naponta esti fél nyolcz órától féltíz óráig áll a szövetségi tagok rendelkezésére. A Bécsben időző vagy átutazó magyarokat a szövetség helyiségében mint vendégeket szívesen látják.

— **A vasárnapi munkaszünet főfüg-gesztése.** A budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara legutóbbi teljes ülésének határozata következtében a kereskedelemügyi miniszterhez fölterjesztést intézett az iránt, hogy az idei karácsonyi ünnepek és új-évet megelőző vasárnapokon az ipari munka és az adásvevés egész napon szabadon legyen gyakorolható.

— **A katonák keztyűje.** A régi mindenféle rossz, elhasznált pokroczból összetakolt keztyük helyett, most új bőrkeztyűket kapnak a katonák, melynek mind az öt ujja meglesz. A hadügyminiszter legújabb rendelete szerint ilyen keztyűt minden századnál kell 70—80 párt tartani s az árát 35 krt, a katonák zsoldjából kell levonni 5 krajczáros részletekben.

— **Minden hölgynek nélkülözhetetlen a Dr. Gaf és Tarsa által készített Byrolin,** melyet a leghiresebb orvosok mint bőr-ápoló és szépitőszert ajánlanak. A Byrolin az összes krémeket felülmulja, az arc minden tisztátlanságát eltávolítja és annak biztosan fehér, üde, fiatal színt ad. A Byrolin szappan pedig a legjobb és legkedveltebb toilette- és gyermekszappan. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Vezérképviselő Kovács Miksa Budapest, VII. Nyár-utca 18. Prospektust és elismeréseket ingyen és bérmenrve.

J. Gräf és Tsa Leggazdagabb választék ékszer arany és ezüst árukban
továbbá szép választék China ezüst-áruban.
3 ékszerüzlete 3 Csak szolid áruk igen mérsékelt árak mellett.
3 Kapu-utcza 3 Uj tárgyak elkészítése, javítás, aranyozás és ezüstözés, valamint vésések mindenféle fémbe mérsékelt árak mellett pontosan és szolidan eszközöltetnek.

Elköltözés folytán
bérbeadó bolthelyiség
a Hirscher-utcza 3 szám alatti férfi-ruha üzlet-helyisége berendezéssel vagy anélkül azonnal kiadó.
Ugyanott a raktáron levő
férfi ru és gyermek készruhák
en Block vagy en detail folyó hó 20-ig minden elfogadható árban adatnak el.
Egy csaknem új karikahajó varrógép is olcsón kapható.

A legszebb meglepetés egy jól sikerült arckép.
Csak 3 frt. (énrajzSzok!) Csa 3 frt.
Krétarajzok.
Minden alkalomra. Elvem: mindenkit kielégíteni.
Mégfakult fényképek után is brillánsabb és plastikusabb kivitelben mint a fénykép nagyítások: 55—68 cm nagys. mellkép 7 frt aczélmetszet modorban 10 frt. Pastellrajzok 12 frt. Olajfestmények 25 frt és feljebb Művészi kivitelben készülnek:
Sulák F. „Fortuna” Arczképfestészeti műtermében, O-Brassó Hosszu-u. 28.
Ugyanott Üvegfestészetet (chrome) rajztudás nélkül is bárki rövid idő alatt megtanulhatja.
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az 1895 évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon diszoklovéllal s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórakban kitűnő sikerrel használt külszer:
REUMA-SZESZ
biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csuzos bántalmi, a. m. köszvény, csuz, reuma, ischiás, asztma stb. ellen.
Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.
Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.
Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.
Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszer-tárában, Király-utcza 12. és dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. sz. — Ugyanint a főváros összes a vidék csaknem összes gyógyszer-tárába, valamint a készítő
WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.
Ugyszintén Brassóban: Jekelius Victor, gyógyszer-tárában a „medvéhez”; Kelemen Ferenc; Roth Alexina, Schuster Károly és FridrichStenner gyógytáraiban Melas Ed. Victor urnál Köhalmiban.

Clayton & Shuttleworth Budapest Váci-körút 68. sz.
mezőgazdasági gépgyárosok
által a legjutányosabb árak mellett ajánítanak:
Locomobil és gözcséplőgép-készletek
2 1/2, egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, kukorica-morzsolók, darálóok, őrő-malmok, egyetemes acél-ékek.
„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecs kavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálóok, őrő-malmok, egyetemes acél-ékek.
Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.
Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

OSAN szájnak és fogaknak
A legjobb és legegyszerűbb száj- és fogkezelő. 1 üveg 3 frt, horzvároló Balsamit-szájban 30 fr.
CZERNY-FELE (Orientálishe Kosmetik.)
ANTON J. CZERNY, Bécs, XVII. ker. kovács utca 8.
Török József gyógyszer-tárában, Király-utcza 12. és dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. sz. — Ugyanint a főváros összes a vidék csaknem összes gyógyszer-tárába, valamint a készítő
WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.
Ugyszintén Brassóban: Jekelius Victor, gyógyszer-tárában a „medvéhez”; Kelemen Ferenc; Roth Alexina, Schuster Károly és FridrichStenner gyógytáraiban Melas Ed. Victor urnál Köhalmiban.